

Aan de Gemeenteraad.

Raadsvergadering d.d.	:	28 juni 2016
Commissievergadering d.d.	:	15 juni 2016
Commissie	:	Commissie Samenleving
Portefeuillehouder	:	wethouder T. van Rijnberk
Programmaonderdeel	:	Programma 2: Onderwijs en Jeugd
Registratienummer	:	2016012235
Productiedatum	:	2 mei 2016

Onderwerp

Invoering 'raad van toezichtmodel' STOPOZ

Voorgesteld besluit:

De raad van de gemeente Bloemendaal;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 17 mei 2016;

gelet op de Wet 'goed onderwijs, goed bestuur' voor het onderwijs, in werking getreden op 1 augustus 2010;

Gelet op de artikelen 17a en 17b van de Wet op het primair onderwijs;

besluit:

1. In te stemmen met de overgang van STOPOZ naar een nieuwe bestuursvorm, bestaande uit een college van bestuur en een raad van toezicht, per 1 juli 2016;
2. In te stemmen met de nieuwe statuten, in werking te treden per 1 juli 2016, van de Stichting Primair Onderwijs Zuid-Kennemerland.
3. In te stemmen met de benoeming, per 1 juli 2016, van:
 - a. de heer A. Rutgers
 - b. de heer F. Lahri
 - c. mw. P. Huisman
 - d. mw. M. Jetten
 - e. de heer B. Groenewoudals leden van de raad van toezicht van de Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zuid-Kennemerland.

Motie 1 wordt ingediend.

1.

MOTIE STOPOZ

Van : VVD, D66, GrL, CDA, PvdA
Onderwerp : Waarborgen financieel beleid STOPOZ
Datum : 28 juni 2016
Coursnr :

De raad der gemeente Bloemendaal, in vergadering bijeen op 28 juni 2016

Kennis genomen hebbend van het jaarverslag 2015 van STOPOZ en van het voorstel voor de instelling van een Raad van Toezicht;

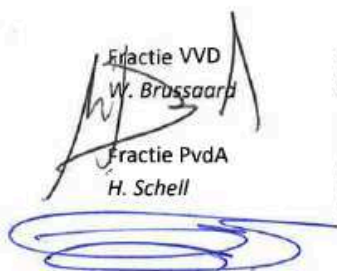
Gezien de financiële resultaten van STOPOZ in de afgelopen jaren, waarbij in plaats van een positief saldo een negatief saldo is gerealiseerd.

Verzoekt het college

- Er voor zorg te dragen dat de Raad van Toezicht bij vrijkomende plaatsen zodanig wordt ingevuld dat als eerste het financieel toezicht wordt versterkt,
- Bij een nieuwe aanstelling van het College van Bestuur, er bij de Raad van Toezicht op aan te dringen dat voldoende competenties op financieel gebied worden geborgd,

en gaat over tot de orde van de dag.

Fractie VVD
W. Brussaard
Fractie PvdA
H. Schell

Fractie D66
M. Kamps

Fractie Groen Links
M. Meuleman-Wierda

Fractie CDA
M. Schnackers

Voor : VVD⁴, D66, GrL, CDA, PvdA

Tegen : HvB

Afw : LB³, Boeijink (VVD)

Aangenomen

2016021610

Motie 1: Voor: VVD(4), D66, GrL, CDA, PVDA; Tegen: HvB. Afwezig: LB (3), Boeijink (VVD). Motie 1 is **aangenomen**.

Voordracht: Voor: VVD(4), D66, GrL, CDA, PVDA; Tegen: HvB. Afwezig: LB (3), Boeijink (VVD). voordracht is **aangenomen**.

De raad voornoemd, d.d. 28 juni 2016

de voorzitter,

de griffier,

Voorgesteld besluit

1. In te stemmen met de overgang van STOPOZ naar een nieuwe bestuursvorm, bestaande uit een college van bestuur en een raad van toezicht, per 1 juli 2016;
2. In te stemmen met de nieuwe statuten, in werking te treden per 1 juli 2016, van de Stichting Primair Onderwijs Zuid-Kennemerland.
3. In te stemmen met de benoeming, per 1 juli 2016, van:
 - a. de heer A. Rutgers
 - b. de heer F. Lahri
 - c. mw. P. Huisman
 - d. mw. M. Jetten
 - e. de heer B. Groenewoudals leden van de raad van toezicht van de Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zuid-Kennemerland.

Aanleiding en beoogd effect

In 2005 is het openbaar basisonderwijs in Bloemendaal verzelfstandigd. Het bestuur van de openbare basisscholen is, samen met het bestuur van de openbare basisscholen in Haarlemmerliede & Spaarnwoude, Heemstede en Zandvoort, overgedragen aan de Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zuid-Kennemerland (STOPOZ). De stichting heeft een directe financiële relatie met het rijk en maakt geen deel uit van de financiële huishouding van de gemeente.

Hoewel het openbaar onderwijs op afstand is gezet, hebben de gemeenteraden van de betrokken gemeenten nog steeds bepaalde bevoegdheden. De rekening en begroting kunnen pas door het bestuur worden vastgesteld na goedkeuring door de gemeenteraden. De leden van het bestuur van STOPOZ worden ook door de gemeenteraden benoemd. Voorts heeft een wijziging van de statuten van de stichting nog de instemming van de raden.

De invoering van de Wet 'Goed onderwijs - Goed bestuur' is aanleiding voor het schoolbestuur om – via de instelling van een raad van toezicht - een scheiding door te voeren tussen de functies van bestuur en intern toezicht. Dit noopt tot een belangrijke statutenwijziging. Tevens dienen, voor de eerste maal, de leden van de raad van toezicht te worden benoemd. Dit is een bevoegdheid van de gemeenteraden.

Politieke keuzeruimte

de Wet 'goed onderwijs, goed bestuur' van 1 augustus 2010, resp. artikel 17a en 17b van de Wet op het primair onderwijs geven het schoolbestuur opdracht een scheiding aan te brengen tussen de functies van bestuur en toezicht.

De wijze waarop dit wordt ingevuld, is de bevoegdheid van het schoolbestuur. De eruit voortvloeiende, noodzakelijke wijziging van de statuten, heeft de goedkeuring van de gemeenteraden. Bij het raad van toezichtmodel vindt een verschuiving plaats van bevoegdheden van de gemeenteraad naar de raad van toezicht.

De wetgever heeft hierover het volgende bepaald:

- De benoeming van de bestuursleden (in casu de leden van het college van bestuur) geschiedt niet meer door de gemeenteraad, maar wordt verzorgd door de raad van toezicht. Daar staat tegenover dat de gemeenteraad wel de bevoegdheid krijgt de leden van de raad van toezicht te benoemen.
- In de oude wet had het bestuur altijd de goedkeuring c.q. instemming van de gemeenteraad nodig om de begroting en de jaarrekening te kunnen vaststellen. Na invoering van het raad van toezichtmodel wordt deze bevoegdheid van de gemeenteraad overgeheveld naar de raad van toezicht van de stichting. Daarbij zij wel opgemerkt dat het toetsingskader bij het beoordelen van

begroting en rekening breder wordt. De gemeenteraad kon haar goedkeuring of instemming slechts onthouden voor zover de voorgestelde begroting en/of jaarrekening in strijd waren met het recht of het algemeen belang. De raad van toezicht dient bij het beoordelen en goedkeuren rekening te houden met alle rechtmatigheid- en doelmatigheidsaspecten.

Ook na introductie van het raad van toezichtmodel blijft de grondwettelijke zorgplicht van de gemeente om te voorzien in voldoende openbaar onderwijs behouden. Die rol uit zich in de onderstaande taken en bevoegdheden van de gemeenteraad:

- De gemeenteraad heeft de wettelijke bevoegdheid om de leden van de raad van toezicht te benoemen. De wijze van schorsing en ontslag moet nader in de statuten van de stichting geregeld worden.
- De bevoegdheid om te beslissen over de opheffing van de betreffende stichting openbaar onderwijs blijft voorbehouden aan de gemeenteraad.
- Een besluit tot wijziging van de statuten van de stichting behoeft ook na de introductie van het raad van toezichtmodel de goedkeuring van de gemeenteraad.
- De gemeenteraad blijft de bevoegdheid behouden om in geval van ernstige taakverwaarlozing door de directeur-bestuurder of functioneren in strijd met de wet zelf in het bestuur te voorzien en zo nodig de stichting te ontbinden.
- De gemeenteraad blijft jaarlijks een verslag ontvangen, waarin melding wordt gedaan van de werkzaamheden van de stichting en waarbij in ieder geval aandacht wordt besteed aan de wezenskenmerken van het openbaar onderwijs.

Gedachtegang

Schoolbesturen hebben in de afgelopen decennia meer beleidsvrijheid gekregen. Daardoor dragen zij een grote verantwoordelijkheid voor de uiteindelijke onderwijsopbrengsten en de besteding van de financiële middelen. Dit is voor de wetgever reden geweest om meer aandacht te besteden aan de functie van het intern toezicht binnen de onderwijsorganisatie. Een adequaat functionerend intern toezicht moet mede waarborgen dat het bestuur de juiste keuzes maakt en dat geformuleerde doelstellingen worden gehaald. Dit is geformaliseerd in de Wet 'Goed onderwijs goed bestuur'. Deze wet, in werking getreden op 1 augustus 2010, draagt het bevoegd gezag van het primair en voortgezet onderwijs op om binnen de eigen organisatie tot een scheiding tussen de functies van bestuur en intern toezicht te komen.

Het bestuur van Stopoz heeft een werkgroep opdracht gegeven om deze scheiding invulling te geven. In de werkgroep zijn het bestuur, de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) en de directie vertegenwoordigd. De portefeuillehouders van de betrokken gemeenten zijn tussentijds op de hoogte gehouden van de vorderingen van de werkgroep en hebben tijdens periodieke overleggen met het bestuur input geleverd.

Op 16 april 2015 heeft het schoolbestuur met raadsleden uit de vier gemeenten van gedachten gewisseld over de consequenties van de wetgeving en de mogelijkheden voor de bestuurlijke (her)inrichting van Stopoz. Tijdens deze bijeenkomst is een algemene toelichting gegeven op de kenmerken van de diverse modellen en is uitgebreid stil gestaan bij het raad van toezichtmodel. De kenmerken van dit model zijn:

College van bestuur;

- alle schoolbestuurlijke bevoegdheden
- bestuursverantwoordelijkheid
- bestuursaansprakelijkheid

Raad van toezicht:

- goedkeuring van besluiten
- in statuten bepaald of geregeld via bestuursreglement
- aansprakelijk voor toezicht houden

Het schoolbestuur heeft het advies van de werkgroep om over te gaan tot het raad van toezichtmodel overgenomen en de GMR heeft hierover positief geadviseerd. Voor de noodzakelijke statutenwijziging is instemming van de vier gemeenteraden vereist.

Om praktische redenen worden geheel nieuwe statuten voorgelegd. In de nieuwe statuten is opgenomen dat de begroting en de jaarrekening ter informatie naar de gemeenten worden gestuurd. Omdat daarnaast het periodieke overleg tussen Stopoz en de portefeuillehouders gecontinueerd zal worden, blijven de gemeenten goed op de hoogte van de ontwikkelingen bij het schoolbestuur.

Op grond van de wetgeving is in de statuten opgenomen dat de benoeming van de (maximaal) vijf leden van de raad van toezicht aan de gemeenteraad is voorbehouden. Uitgaande van vijf leden geldt de volgende voordracht:

- twee leden op bindende voordracht van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad van de scholen;
- drie leden op voordracht van de raad van toezicht.

De wetgever wil via het opnemen van de bindende voordracht de inbreng van direct belanghebbenden (ouders en personeel) waarborgen. Het vorenstaande betekent dat twee van de vijf leden van de raad van toezicht bindend worden voorgedragen. De benoeming van de leden van de raad geschiedt op basis van vooraf openbaar gemaakte profielen. De profielen zijn als bijlage (3) bij dit raadsvoorstel gevoegd.

STOPOZ draagt de volgende personen ter benoeming voor:

1. de heer A. Rutgers
2. de heer F. Lahri
3. mw. P. Huisman
4. mw. M. Jetten
5. de heer B. Groenewoud

Overwegingen van het college

Het is aan het bestuur van STOPOZ om binnen de eigen organisatie te komen tot een scheiding van de functies tussen bestuur en toezicht. Het college kan zich vinden in de keuze voor het raad van toezichtmodel. Het model heeft de volgende voordelen:

- a. de gewenste scheiding van de functies bestuur en toezicht. De toezichthouders gaan eigenstandig en onafhankelijk van het bestuur functioneren.
- b. Het toezicht wordt, ten opzichte van de huidige situatie, geïntensiveerd en uitgebreid. Minimaal 6x per jaar dient de raad van toezicht te vergaderen. Het aantal aspecten waar de raad van toezicht geacht wordt aandacht aan te besteden, is verruimd ten opzichte van de huidige situatie. Zo dient bijv. ook te worden toegezien op een rechtmatige besteding van middelen.

Hiertegenover staat dat de gemeenteraden meer op afstand komen te staan. Daarom wordt relevante informatie periodiek door het schoolbestuur aan de vier betrokken gemeenten verstrekt.

Van belang is nog dat het gekozen model de goedkeuring heeft van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad.

Middelen

Niet van toepassing

Participatie

De GMR was vertegenwoordigd in de door het bestuur van STOPOZ ingestelde werkgroep die tot taak had tot een keuze voor een model te komen.

Communicatie

N.v.t.

Samenwerking (Heemstede)

Dit voorstel is in samenwerking met Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Heemstede en Zandvoort opgesteld.

Vervolgproces/evaluatie

Het streven is om op 1 juli 2016 te starten met het raad van toezichtmodel. Voorwaarde is dat de vier betrokken gemeenteraden dan met de wijziging van de statuten hebben ingestemd.

Bijlagen

1. Ontwerp-statuten (2016016922)
2. Brief voordracht Benoemingsadviescommissie (BAC; 2016015455)
3. Beschrijving werkwijze BAC (2016015456)
4. Document 'vergoeding leden raad van toezicht STOPOZ (2016015457)
5. Brief Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad aan de gemeenteraden (2016015458)

Achterliggende documenten

Brief d.d. 26 april van STOPOZ aan de gemeenteraden van Bloemendaal, Haarlemmerliede & Spaarnwoude, Heemstede en Zandvoort.

Burgemeester en wethouders van Bloemendaal,

, burgemeester.

, gemeentesecretaris.

Advies Commissie

Er worden diverse vragen gesteld over met name de jaarrekening en over de toekomstige ontwikkelingen (positief resultaat in de toekomst?). De niet beantwoorde vragen worden door mevrouw **Jansen** schriftelijk beantwoord en vrijdag meegestuurd met het griffiebericht. **TCS 38**
De **voorzitter** concludeert dat het voorstel over de invoering van het Raad van Toezichtmodel als hamerpunt voor de raadsvergadering kan worden geagendeerd.

De raad der gemeente Bloemendaal;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 17 mei 2016;

gelet op de Wet 'goed onderwijs, goed bestuur' voor het onderwijs, in werking getreden op 1 augustus 2010';

gelet op de artikelen 17a en 17b van de Wet op het primair onderwijs:

b e s l u i t:

1. In te stemmen met de overgang van STOPOZ naar een nieuwe bestuursvorm, bestaande uit een college van bestuur en een raad van toezicht, per 1 juli 2016;
2. In te stemmen met de nieuwe statuten, in werking te treden per 1 juli 2016, van de Stichting Primair Onderwijs Zuid-Kennemerland.
3. In te stemmen met de benoeming, per 1 juli 2016, van:
 - a. de heer A. Rutgers
 - b. de heer F. Lahri
 - c. mw. P. Huisman
 - d. mw. M. Jetten
 - e. de heer B. Groenewoudals leden van de raad van toezicht van de Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zuid-Kennemerland.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad der gemeente Bloemendaal, gehouden op 28-06-2016.

, voorzitter

, griffier